

Výjezdní seminář z obchodního práva
Obchodněprávní judikatura včera, dnes... a zítra?
25. – 27. dubna 2014

**Možnost společného zastupování prokuristy a člena statutárního
orgánu**

Erik Illmann
3. ročník PF UK

Resumé

V práci se zabývám otázkou, zda je za současné právní úpravy možné zastupování společnosti společně prokuristou a členem statutárního orgánu, nebo-li zda lze např. určit, že za společnost jednají dva členové představenstva či člen představenstva společně s prokuristou. Do 31.12.2013 to možné nebylo (Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2000 sp. zn. 7 Cmo 55/99 a Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2003 sp. zn. 32 Odo 99/2002), rekodifikace však otázku znovu oživila.

Jelikož se jedná o téma nové, bylo k němu zatím jen velice málo publikováno. V práci prezentuji názory uznávaných odborníků na obchodní právo (dr. Čech, doc. Havel, doc. Štenglová a další), které jsem získal zejména konzultacemi s dotyčnými a v práci se je snažím věrně zachytit.

Po zvážení všech argumentů pro a proti dospívám k závěru, že za současné právní úpravy je společné zastupování prokuristy a člena statutárního orgánu možné za podmínky, že je statutární orgán vícečlenný, aby si nadále zachoval možnost jednat samostatně. Co se týče zástupčího oprávnění, myslím si, že by se při společném zastupování uplatnila širší prokury.

Můj názor je však menšinový a většina odborníků se domnívá, že ani s novým právem se situace nezměnila. Nebude než vyčkat judikatury, která na sebe snad nenechá dlouho čekat.

1 Úvod a cíl práce

Rekodifikace se dotkla řady právních institutů a v některých případech oživila otázky, které byly již dříve (vy)řešeny. Jedna z těchto otázek je možnost společného zastupování prokuristy a člena statutárního orgánu (dále jen „společné zastupování“), která byla rozhodnutími Vrchního soudu v Praze a Nejvyššího soudu shledána s právní úpravou jednání podnikatele - právnické osoby neslučitelná. Nahlížení na právnickou osobu se však s rekodifikací změnilo a otázka společného zastupování se znovu otevřela.

V první části práce rozeberu relevantní právní úpravu do 31.12.2013 a dvě soudní rozhodnutí ve věci společného zastupování. Ve druhé části se zaměřím na právní úpravu po 1.1.2014 a popíši argumenty pro a proti umožnění společného zastupování. Pro srovnání uvedu společné zastupování v Německu, kde přípustné je a mohlo by posloužit jako inspirace pro vyřešení této otázky v České republice.

Jedná se o téma nové, resp. rekodifikací nově oživené. Článek byl publikován pouze jeden,¹ jinak probíhá diskuze na rovině autorů rekodifikace, akademiků, soudců a advokátních kanceláří. V práci zmiňuji názory některých z nich, které jsem získal buď konzultacemi s dotýčnými (s dr. Čechem, dr. Eichlerovou, doc. Havlem, dr. Joskovou, dr. Pelikánem a doc. Štenglovou), nebo zprostředkovaně a v práci se je snažím věrně zachytit.

2.1 Právní úprava do 31. 12. 2013

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“) se danou problematikou výslovně nezabýval. Jednání podnikatele bylo upraveno v § 13 až § 16, přičemž prokura byla upravena v § 14.

V §13 odst. 1 bylo stanoveno, že právnická osoba jedná statutárním orgánem nebo za ni jedná zástupce. V této formulaci byla významná spojka „nebo“, které byl pozdějšími výklady přisuzován vylučovací význam, který souvisel s nazíráním na povahu právnických osob teorií tzv. přenesené reality,² jež vychází z připuštění existence konkrétní formy právnické osoby zákonodárcem, která tím je nadána způsobilostí k právním úkonům (novou terminologií svéprávností) a vlastní vůlí, již projevuje její statutární orgán.

Oproti tomu prokurista jedná nikoliv „jménem společnosti“, ale „za společnost“, jako její zástupce. Bez ohledu na rozsah jednatelského a zástupčího oprávnění³ člena statutárního orgánu a prokuristy zde panoval tento rozdíl v druzích jednání podnikatele.

2.2 Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2000 sp. zn. 7 Cmo 55/99

V tomto případě se společnost s ručením omezeným domáhala zápisu změn do obchodního rejstříku – navrhovala vymazat jednatele a zapsat nového jednatele, nového prokuristu a způsob jednání takový, že „prokurista podepisuje vždy společně s jedním jednatelem“.

¹ JOSKOVA, L. *Je podle NOZ možná kombinace jednání jednatele (člena představenstva) a prokuristy?* Rekodifikace & praxe. Ročník 2013, č. 4, s. 7-10.

² EICHLEROVA, K. *Podnikání a podnikatel, jednání podnikatele a jeho zastoupení*. In: CERNA, S. et al. *Podnikatel a jeho právní vztahy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2013. s. 13.

³ pojmy „zástupčí oprávnění“ a „jednatelské oprávnění“ jsou v případě člena statutárního orgánu na některých místech používány promiscue, stejně jako pojmy „člen statutárního orgánu“ a „statutár“

Krajský soud usnesením zapsal do obchodního rejstříku změnu v osobě jednatele, nového prokuristu, způsob zastupování společnosti prokuristou ale odmítl zapsat s odůvodněním, že prokurista není statutárním orgánem společnosti, když „za společnost s ručením omezeným jedná a podepisuje jednatel společnosti.“

Dle odvolacího soudu nelze vázat jednání prokuristy na kontrasignaci jednatele právě s ohledem na výše uvedený rozdíl mezi jednáním „jménem společnosti“ a jednáním „za společnost“.

Vrchní soud dodal, že způsob podepisování prokuristy dle §14 odst. 5 obchodního zákoníku znamená pouze způsob, jakým činí svůj podpis, nikoliv s kým tento podpis činí. Zároveň dodal, že navržený zápis způsobu jednání by znamenal „nepřípustnou ingerenci do zákonem stanovené možnosti omezení jednání jednatelů“. Soud však nerozlišil, zda mělo být jednání jednatele vázáno na spolujednání prokuristy nebo jednání prokuristy na spolujednání jednatele.

2.3 Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2003 sp. zn. 32 Odo 99/2002

V tomto případě se žalobkyně po žalované domáhala zaplacení dlužné částky pojistného dle pojistné smlouvy o pojištění motorového vozidla. Žalovaná, v jejíž neprospěch odvolací soud rozhodl, namítala nedostatek písemného pověření zástupce žalobkyně k podání žaloby, která byla podepsána prokuristou a členem představenstva, neboť z výpisu z obchodního rejstříku nebylo jméno prokuristy čitelné. Jako způsob podepisování bylo v obchodním rejstříku zapsáno, že k názvu společnosti připojí svůj podpis dva členové představenstva nebo jeden člen představenstva společně s prokuristou.

Dle Nejvyššího soudu podepsal žalobu zaměstnanec žalobkyně, jednající dle § 21 odst. 1. občanského soudního řádu za žalobkyni na základě pověření podepsaného členem představenstva a prokuristou. Námitku nedostatku písemného pověření soud odmítl s tím, *„že ani nesprávným zápisem způsobu podepisování do obchodního rejstříku (kontrasignace člena představenstva) nelze omezit oprávnění prokuristy vyplývající z ustanovení § 14 odst. 1, 2 obch. zák.“*, přičemž dané pověření by mohl podepsat i prokurista samotný.

Z tohoto rozsudku je pro dané téma relevantní pouze citovaná část, která je nicméně významná, neboť zde Nejvyšší soud řekl, že způsob podepisování za společnost, resp. zastupování společnosti členem statutárního orgánu společně s prokuristou, není možný. Nutno dodat, že v tomto případě není rozsudek úplně jasný – z úvodu vyplývá, že podepisovat mohli dva členové představenstva nebo člen představenstva společně s prokuristou, tedy že mělo jít o určení způsobu jednání představenstva, nikoliv prokuristy (tzn. že prokurista mohl nadále jednat v rozsahu prokury samostatně), nicméně Nejvyšší soud dále hovoří o *„kontrasignaci členem představenstva“*, což není v souladu s předchozím (kontrasignace prokuristou). Jedná se však nejspíše o nepodstatný rozdíl, neboť závěry tohoto a předchozího rozhodnutí byly vyloženy tak, že jednání člena statutárního orgánu a prokuristy nelze kombinovat žádným způsobem.

2.4 Společné zastupování statutárního orgánu a prokuristy do 31.12.2013

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že za původní právní úpravy společné zastupování možné nebylo. Mezi jednáním „jménem společnosti“ (jednání člena statutárního orgánu) a jednáním „za společnost“ (zastoupení, tedy i prokura) byla nepřekonatelná zeď, nešlo je kombinovat, neboť by to znamenalo, že jedna osoba jedná sama (přímo) a současně zástupcem (nepřímo).

3.1 Právní úprava po 1. 1. 2014

Na rozdíl od obchodního zákoníku se zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“) přiklání k teorii fikce, právnická osoba je nově pouhý konstrukt lidí, který ve skutečnosti neexistuje, tudíž nemůže sám („vlastním jménem“) jednat a nemá vlastní vůli. Možné je pouze jednání „za společnost“, tzn. zastoupení. Nyní je i statutární orgán zástupce společnosti.

Úprava prokury se z obchodního zákoníku přesunula do NOZ (§ 450 až § 456). V její úpravě se však mnoho nezměnilo – nově je možné zřídit prokuru i k pobočce, doplněno je dispositivní pravidlo stanovící, že při udělení prokury více osobám zastupuje podnikatele každá samostatně a významné je nové pravidlo v § 454 NOZ, které zakotvuje i pro prokuristu péči řádného hospodáře.

S ohledem na nově zavedenou péči řádného hospodáře a § 58 zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích, dále jen „ZOK“), který vztahuje pravidla jednání členů orgánu, pravidla o střetu zájmu a o nepřípustnosti konkurenčního jednání také na prokuristu, se postavení statutára a prokuristy sblíží.⁴

3.2 Právní úprava společného zastupování v Německu

Právní řád, kde je společné zastupování možné, je zejména německý. Právní úpravu obsahuje § 78 odst. 3 akciového zákona (*Aktiengesetz*) pro akciové společnosti (*AG*) a § 125 odst. 3 obchodního zákoníku (*Handelsgesetzbuch*) pro veřejnou obchodní společnost (*Offene Handelsgesellschaft*). Možnost společného zastupování se uznává i pro společnost s ručením omezeným (*GmbH*).⁵ Jmenovaná ustanovení byla sice zamýšlena na vázání jednání prokuristy na spolujednání statutára, je ale praxí používána i obráceně, tedy jako vázání jednání statutára na spolujednání prokuristy.⁶ Pravidlem je, že společné zastupování musí zastupování společnosti ulehčovat.⁷ V každém případě musí být zachována možnost statutárního orgánu jednat samostatně, tzn. společné zastupování bude možné pouze v případě vícečlenného statutárního orgánu.⁸

⁴ JOSKOVA, L. *Je podle NOZ možná kombinace jednání jednatele (člena představenstva) a prokuristy?* Rekodifikace & praxe. Ročník 2013, č. 4, s. 9.

⁵ STAUB, H. et al., *Handelsgesetzbuch: Grosskommentar. Zweiter band*, 5. Aufl., Berlin: De Gruyter Verlag, 2008, s. 43.

⁶ Tamtéž.

⁷ HÜFFER, U. *Aktiengesetz*, 10 Aufl. [online], München: C. H. Beck, 2012 [cit. 14.4.2014]. Dostupné z https://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata/komm/HuefKoAktG_10/AktG/cont/HuefKoAktG.AktG.p78.gliv.g13.htm.

⁸ Tamtéž.

Za povšimnutí stojí, co se děje v případě společného zastupování se zástupčím oprávněním – zástupčí oprávnění prokuristy se rozšiřuje na úroveň zástupčího oprávnění statutára,⁹ což bylo dovozeno již uznávaným německým právníkem H. Staubem roku 1900 (argumentoval nemožností omezit zástupčí oprávnění statutárního orgánu, z čehož dovozoval nutnost rozšířit zástupčí oprávnění prokuristovi) a potvrzeno judikaturou.¹⁰ Dnes je zmíněné rozšíření zástupčího oprávnění široce přijímáno, i když existují hlasy, které volají po společném zastupování v širší prokury.¹¹

3.3 Varianty společného zastupování člena statutárního orgánu a prokuristy

Než se zaměřím na argumenty pro či proti společnému zastupování, podívám se na jeho jednotlivé varianty. Je nutno si uvědomit již výše naznačené následující varianty:

- a) statutár může jednat samostatně, zatímco prokurista jen se statutárem,
- b) statutár může jednat pouze s prokuristou, zatímco prokurista může v rozsahu svého zástupčího oprávnění jednat i samostatně.

Je otázka, zda je možné vázat jednání pouze jednoho z nich na spolujednání druhého (písm. a) a b)) či zda je nutné vázat jejich jednání vzájemně. Možné jsou oba způsoby – já osobně bych se klonil spíše ke vzájemnému provázání, jak nejspíše společné zastupování chápal i Vrchní a Nejvyšší soud ve výše zmíněných rozhodnutích, kde možná nepochybil, ale automaticky předpokládal vzájemné provázání.

K těmto možnostem přistupují varianty jednočlenného a vícečlenného statutárního orgánu a jednočlenné a vícečlenné prokury. Dr. Josková¹² a německá právní nauka¹³ se kloní k názoru, že v případě jednočlenného statutárního orgánu není jeho jednání možné vázat na spolujednání prokuristy, statutární orgán si musí zachovat možnost zastupovat společnost samostatně. Je tedy možné uvažovat o společném zastupování pouze v případě, že je statutární orgán vícečlenný, tudíž si při pravidlu čtyř očí zachová možnost zastupovat společnost samostatně. Dále pracuji pouze s touto variantou.

Jak to ale bude se zástupčími oprávněními statutára a prokuristy? Zástupčí oprávnění statutára (§ 164 odst. 1 NOZ) je širší než prokura (§ 450 odst. 1 NOZ). Nabízejí se dvě možnosti – a) dojde k rozšíření prokury do šíře zástupčího oprávnění statutára (taková úprava platí v Německu a také se k ní kloní doc. Havel a dr. Josková) či b) prokura zůstane nezměněna a statutár s prokuristou můžou jednat jenom v záležitostech, které zahrnuje (k tomuto řešení se kloní např. dr. Eichlerová).

⁹ STAUB, H. et al. *Handelsgesetzbuch: Grosskommentar. Zweiter band*, 5. Aufl., Belrin: De Gruyter Verlag, 2008, s. 46; SCHMIDT, K. *Handelsrecht*, 3. Aufl., Carl-Heymanns Verlag, 1987, s. 420; BOUJONG, K. et al. *Handelsgesetzbuch, Band 1*. München: C. H. Beck, 2001, s. 1567.

¹⁰ MORITZ, K. *Gesamtvertretungsmacht*. [online][cit. 15.4.2014] Dostupné z http://bgj.jura.uni-hamburg.de/av/164ff-gesamtvertretung.htm#1_geltungsgrund.

¹¹ Tamtéž.

¹² JOSKOVA, L. Je podle NOZ možná kombinace jednání jednatele (člena představenstva) a prokuristy? Rekodifikace & praxe. Ročník 2013, č. 4, s. 8.

¹³ HÜFFER, U. *Aktiengesetz*, 10. Aufl. [online], München: C. H. Beck, 2012 [cit. 14.4.2014]. Dostupné z https://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata/komm/HuefKoAktG_10/AktG/cont/HuefKoAktG.AktG.p78.gliv.gl3.htm.

3.4 Argumenty pro možnost společného zastupování po 1.1.2014

Než rozeberu právní argumenty, podívám se nejprve na důvody, proč vůbec o možnosti společného zastupování uvažovat. Dva právní řády, kde tato možnost existuje, jsou německý a rakouský. Je to právě tlak zejména německých společností, které jsou zvyklé na tento způsob jednání za společnost a chtěly by ho používat i v České republice. V Německu byla tato možnost zavedena k řešení situací, kdy je vícečlenný statutární orgán, společníci trvají na pravidlu čtyř očí, ale k dispozici je trvale pouze jeden statutár a současně je zde jeden či více prokuristů, kteří jsou k dispozici neustále. Je v zájmu fungování společnosti, pokud si chce zachovat pravidlo čtyř očí, aby umožnila jednat jedinému dostupnému statutárovi s prokuristou.

Co se týče právních argumentů, výše zmíněný rozsudek Vrchního soudu odmítl možnost společného zastupování právě z důvodu nemožnosti kombinování jednání „jménem společnosti“ a jednání „za společnost“. Dle nové úpravy nejsou právnické osoby svéprávné, jednají výhradně zástupci. Zdá se tedy, že největší překážka, na kterou poukazovaly soudy, s novou úpravou odpadla.

Bylo by však zvláštní, kdyby pouhou změnou nahlížení na právnické osoby, která, dle mého názoru, nemá na praxi výrazný dopad, by najednou bylo možné společné zastupování statutára a prokuristy, i když se jejich samotná úprava výrazně nezměnila.

Doc. Havel a další říkají, že jsme v oblasti soukromého práva a argumentují ústavním principem „co není zakázáno, je dovoleno“, přičemž zdůrazňují, že umožnění takového jednání za společnost nikoho nepoškozuje (způsob jednání bude zapsán ve společenské smlouvě nebo stanovách a v obchodním rejstříku, kontrahent stejně jako společníci budou chráněni). Doc. Havel dále argumentuje, že jsou NOZ a ZOK napsány tak, že sblíží postavení prokuristy a statutára, zejména s ohledem na výše zmíněnou péči řádného hospodáře a § 58 ZOK, a nesouhlasí s níže zmíněnými názory ohledně odlišnosti (a tím pádem nemožnosti kombinování) prokuristy a statutára. Relevantní je argument německé právní nauky, dle které je společné zastupování možné (a mělo by být možné), pokud společnosti ulehčí její fungování.

Co se týče širší zástupčího oprávnění, doc. Havel by i při společném zastupování ponechal širší zástupčího oprávnění statutára (shodně s dr. Joskovou), a to na základě § 431 NOZ, který stanoví, že překročí-li zástupce podnikatele zástupčí oprávnění, podnikatele právní jednání zavazuje (neplatí, pokud 3. osoba o překročení věděla nebo musela-li o něm vědět vzhledem k okolnostem případu). Zde je však otázka, jestli kontrahent vždy nenaplní výjimku z tohoto pravidla, neboť bude vědět nebo bude muset vědět, že prokurista jednající se statutárem v rozsahu zástupčího oprávnění statutára nutně překračuje meze prokury. Domnívám se, že rozšíření prokury v případě společného zastupování do širší zástupčího oprávnění statutára je v mírném (a možná výkladem překonatelném) rozporu s úpravou prokury v NOZ (zejména s § 450 odst. 1 a § 451 NOZ).

U společného zastupování s širší zástupčího oprávnění prokuristy dle mého názoru žádný rozpor se zákonem není.

3.5 Argumenty proti možnosti společného zastupování po 1.1.2014

Druhá, početnější skupina, argumentuje proti možnosti společného zastupování. Doc. Štenglová si myslí, že se v této otázce oproti stavu před 1.1.2014 nic nezměnilo a společně s

prof. Dědičem a dr. Čechem poukazují na § 47 ZOK, který vykládají jako absolutní zákaz omezení jednatelského oprávnění statutárního orgánu (dr. Čech dále argumentuje právem EU). Stanovení, že společnost zastupují např. buď dva jednatele společně, nebo jednatel a prokurista (společné zastupování) není dle nich určení způsobu jednání, ale nepřípustné omezení jednatelského oprávnění statutára. Určení způsobu jednání je dle doc. Štenglové pouze stanovení, že má společně jednat více členů toho samého orgánu, cokoliv jiného je nepřípustné omezení.

Tento výklad považuji za příliš formalistický – nelze říct, že cokoliv jiného je omezení a nezkoumat, jestli to statutára skutečně omezuje, neboť dle mého názoru společné zastupování zástupčí oprávnění statutára neomezuje, právě naopak – statutární orgán nadále může jednat samostatně v plné šíři svého zástupčího oprávnění a navíc v případě, že není druhý statutár k dispozici, může zbylý statutár jednat společně s prokuristou (nejspíše v rozsahu prokury). Zástupčí oprávnění statutára zůstává nedotčeno, společné zastupování ulehčuje fungování společnosti v případě, že by za ni být jednáno nemohlo. S tímto argumentem doc. Štenglová a dr. Čech nesouhlasí a neustále zde vidí nepřípustné omezení jednatelského oprávnění statutára. Domnívám se, že § 47 ZOK lze vykládat v návaznosti na společné zastupování více způsobů a kdo zde chce vidět omezení, tak ho uvidí; to platí i obráceně. Avšak v případě, že bychom uvažovali při společném zastupování o rozšíření zástupčího oprávnění prokuristy do širší zástupčího oprávnění statutára, tento argument by se nutně ukázal jako lichý; problém by se poté změnil na otázku, jestli je rozšíření prokury slučitelné s její úpravou v NOZ.

Dr. Pelikán a další argumentují výraznou odlišností statutárního orgánu a prokuristy. Sice dle NOZ oba jednají „za společnost“ a došlo ke sblížení jejich postavení, výrazné rozdíly dle nich však zůstávají. Jde zejména o to, že statutární orgán je orgán společnosti, její „hlava“, které náleží obchodní vedení společnosti a jejíž jednání často směřuje dovnitř společnosti. Prokurista na druhou stranu není orgán společnosti, je někým „zvenku“, komu přísluší pouze právní jednání, k nimž dochází při provozu obchodního závodu.

S touto linií argumentace se ztotožňuje také dr. Čech, který si nemyslí, že se postavení prokuristy a statutára sblížilo. Říká, že pokud umožníme společné zastupování statutára a prokuristy, můžeme rovnou umožnit společné zastupování statutára s ředitelem společnosti, jejím advokátem nebo v podstatě s kýmkoliv. S tím se neztotožňuji z prostého důvodu – ředitel společnosti nebo její advokát nejsou vázáni péčí řádného hospodáře, nemají zákonem vymezené zástupčí oprávnění a nejsou zapsáni v obchodním rejstříku.

Dr. Čech dále vidí problém společného zastupování v tom, že prokurista je na statutárovi závislý v takové míře, že dle něj není dodržen princip čtyř očí (statutár by v tomto případě mohl rovnou jednat sám). Tento aspekt také vidím jako problematický, na druhou stranu jsou to společníci, kdo určují způsob jednání statutára a kdo by rozhodoval o společném zastupování, tudíž by mohli svou roli ve společenské smlouvě, resp. ve stanovách posílit.

4 Závěr

Jak vyplývá z výše uvedeného, názory se značně liší, přičemž i ty stejné jsou často podloženy naprosto rozdílnými argumenty. Po zvážení všech názorů a zhodnocení současné právní úpravy docházím k závěru, že společné zastupování prokuristy a člena statutárního orgánu možné je, a to nejspíše v širší prokury, ne-li dokonce v širší jednatelského oprávnění statutárního orgánu; v tom případě je zde však dle mého názoru drobný rozpor s úpravou prokury v NOZ (ne nepřekonatelný) a bylo by nutno zvážit, zda neposílit roli valné hromady při udělování prokury, aby byli společníci dostatečně chráněni. Je však možné, že varianta spočívající v rozšíření zástupčího oprávnění prokuristy by se mohla ukázat jako schůdnější, neboť by v tom případě byla lichá protiargumentace pomocí § 47 ZOK.

Souhlasím s doc. Havlem, že v zákoně není nic, co by společnému zastupování bránilo, přičemž k zakázanému omezení jednatelského oprávnění dle § 47 ZOK dle mého názoru nedochází, právě naopak – statutářovo jednatelské oprávnění zůstává nedotčeno a nově mu přibývá možnost jednat i v situacích, kdy by jinak nemohl. Kromě toho se úprava postavení prokuristy přiblížila postavení statutárního orgánu, takže už mezi nimi nevidím výrazný rozdíl, kterým argumentuje např. dr. Pelikán s dr. Čechem.

Otázka je nadále otevřena diskuzi a bude rozhodnuta až judikaturou. Jsem však přesvědčen, že by tato diskuze neměla zůstat „bitvou paragrafů“, ale měl by být zkoumán smysl umožnění společného zastupování prokuristy a člena statutárního orgánu a mít na paměti, že jsme v soukromém právu a že pokud společné zastupování nikomu neškodí a není v rozporu se zákonem, měli bychom se snažit o jeho umožnění.

5 Prameny

Odborná literatura:

BOUJONG, K. et al. *Handelsgesetzbuch, Band 1*. München: C. H. Beck, 2001.

EICHLEROVA, K. *Podnikání a podnikatel, jednání podnikatele a jeho zastoupení*. In: CERNA, S. et al. Podnikatel a jeho právní vztahy. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2013. s. 11-25.

JOSKOVA, L. *Je podle NOZ možná kombinace jednání jednatele (člena představenstva) a prokuristy?* Rekodifikace & praxe. Ročník 2013, č. 4, s. 7-10.

SCHMIDT, K. *Handelsrecht*, 3. Aufl., Carl-Heymanns Verlag, 1987.

STAUB, H. et al., *Handelsgesetzbuch: Grosskommentar. Zweiter band*, 5. Aufl., Berlin: De Gruyter Verlag, 2008.

Normativní právní akty:

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 14. 4. 2014].

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 14. 4. 2014].

Zákon č. 513/1991 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 14. 4. 2014].

Judikatura:

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2000 sp. zn. 7 Cmo 55/99 In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 14. 4. 2014].

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2003 sp. zn. 32 Odo 99/2002 In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 14. 4. 2014].

Internetové zdroje:

HÜFFER, U. *Aktiengesetz*, 10 Aufl. [online], München: C. H. Beck, 2012 [cit. 14.4.2014]. Dostupné z https://beck-online.beck.de/Default.aspx?vpath=bibdata/komm/HuefKoAktG_10/AktG/cont/HuefKoAktG.AktG.p78.gliv.gli3.htm.

MORITZ, K. *Gesamtvertretungsmacht*. [online]. [cit. 15.4.2014] Dostupné z http://bgb.jura.uni-hamburg.de/av/164ff-gesamtvertretung.htm#1_geltungsgrund.